

SZIF

newsletter číslo 4 | 2020

rozhovor:

Kateřina Mračková,
ředitelka RO SZIF
Olomouc

**Ostravská
pobočka NZM**

Větrná eroze

Kvalitní potraviny

Ve stručnosti

Vážení čtenáři,

v srpnovém vydání Newsletteru SZIF přinášíme rozhovor – dá se říci – z vlastních řad. Tentokrát vám chceme přiblížit Regionální odbor Olomouc. Jeho ředitelka Kateřina Mračková říká: „Práce v zemědělství nemůžou přejít do režimu home office ani se zastavit...“ Upozorňuje také na jeden paradoxní přínos nemoci COVID 19 – zemědělci i úředníci museli „popojet“ a mnohem víc záležitostí vyřizují elektronicky. V rozhovoru se dozvíme řadu zajímavostí, nejenom o zvláštěnostech kraje, ale také třeba proč je důležité neptat se KDO, ale CO. Další článek se věnuje nově vybudované pobočce Národního zemědělského muzea v Ostravě. Co všechno zde uvidíme a kdy to bude? Dlouhodobě se věnujeme i ekologickým tématům a tentokrát se zaměřujeme na větrnou erozi. Pokud se vám při čtení článku ke kvalitním potravinám seaběh-nou sliny a upřednostňujete četbu při jídle, třeba přijdou vhod i stručné zprávy. K čemu mohou vést nízké stropy, uvidíte v kresleném vtipu.

Pavel Klempera,
šéfredaktor

03 rozhovor: K. Mračková, RO SZIF Olomouc

06 Ostravská pobočka NZM

08 Větrná eroze

09 Kvalitní potraviny

09, 10, 11 Ve stručnosti

JE LEPŠÍ DOMA UTRŽENÉ NEŽ DOVEZENÉ

Kateřina Mračková, ředitelka Regionálního odboru Olomouc, s námi vůbec rozhovor dělat nechtěla. A myslela to dobře. Vyjmenovala všechny ředitele regionálních odborů a mnohé kolegy z odboru vlastního, kteří by se podle ní hodili pro náš článek lépe a mají více zkušeností. (Pro úplnost v oboru pracuje od dokončení Vysoké školy zemědělské roku 1986). Udolali jsme ji ze dvou důvodů. Za první je zvyklá být vstřícná. Za druhé nemá čas a pochopila, že rychlejší bude nám rozhovor poskytnout, než nás neustále odmítat. Čekala nás s otevřenou náručí, kapucínem a štrúdlm.

Paní ředitelko, začala jste pracovat v oboru těsně po absolvování vysoké školy zemědělské, čili vážně od píky...

Je to tak, začala jsem hned po vysoké škole, a to v Přerově, později jsem bydlela v Olomouci a dostala nabídku tam. Vedla jsem Olomoucký kraj a dnes mám na starosti, spolu se Zlínským, kraje dva. Začala jsem v agentuře pod MZe (AZV – Agentury pro zemědělství a venkov, přešly pod SZIF 2013, pozn. red.), v přechodovém období jsme mívali úvazek 80 na 20 procent, pak jsme přešli pod SZIF zcela. To dnes už málokdo ví... Přesto si ale myslím, že jste si měli najít na tento rozhovor někoho zkušenějšího...

Myslím, že jste až příliš skromná.

To není skromnost, jen takový praktický odhad.

Co vás nasměrovalo k práci úředníka v resortu zemědělství?

Já pocházím z obce Troubky na Přerovsku. Z těch, které byly zaplavené. Jsme čtyři sourozenci – tři sestry a bratr. Byli jsme skromní. Jediné, a vlastně to nejvíc, co nám rodiče všem dali, byla vysoká škola, ale doba byla taková, že i toto bylo trochu jiné, než bychom si přáli. Člověk bral,

co je. Nevymýšlel, o čem by snil. Volba povolání a životní cesty byla dříve více „diktována“ dobou. O to více je důležité si uvědomit výhody, ale také vlastní odpovědnost ve svobodném světě, ve kterém žijeme. Takže jsem šla s pár spolužáky ze střední školy na zemědělskou

do Brna. Byla to Provozně ekonomická fakulta. Z okresní zemědělské správy si mě vybrali jako studentku, jestli bych nechtěla po škole nastoupit. Někde člověk začít musí. A já tam zůstala. Jsem ráda, že jsem si mohla „ochytat“ vše od začátku. Mohu hodnotit, jak to bylo dřív, jak je to dnes, jak sami na sebe navazujeme. I zkušenosti se státní správou se moc hodí. Přece jen, i když děláme v zemědělství, je to úředničina. Co platí, to je ten papír. A ten se musí umět udělat.

Jak vzpomínáte na záplavy v Troubkách?

Stěhovali jsme se v šedesátém osmém do nového domu, tento dům již nebyl žádný „vepřák“. Z dnešního pohledu se tato událost zdá být dávno zapomenutá, ale pro všechny, co ji zažili, je stále živá. V roce 1997 jsme

měli vodu do výšky dva metry v obýváku. Domy kolem žuchaly do vody jako domečky z karet. Devět lidí zemřelo v den povodní, ale mnoho dalších zemřelo později na následky prochazení, na zlomenou psychiku. Mnozí se s tím nesrovnali dodnes. Troubky leží u soutoku Moravy s Bečvou, občas se to vylije. Ale tehdy voda přišla úplně z jiné strany, než jsme byli zvyklí. Maminka tehdy slyšela v místním rozhlase, že nepoteče voda, tak si napustila plnou vanu... Trochu černý humor. Bylo tehdy plno vesnic a měst, které byly postiženy, ale Troubky se zapsaly těmi devíti oběťmi. Ale co musím vyzvednout, je pak ta nesku-tečná vlna solidarity a pomoci, která přišla ze všech stran.

Čím je letošní „rok COVIDu“ pracovně jiný?

Práce v zemědělství nemůžou přejít do režimu home office ani se zastavit, takže ani náš úřad nemá oproti jiným rokům výrazně rozdílnou pracovní náplň. Uznávám, spousta pracovníků musela změnit plány na dovolenou a také více dbáme na hygienická opatření, ale zásadní činnosti, které provádíme každoročně touto dobou (kontroly na místě, administrace JŽ a projektových opatření, změny žádostí a další činnosti na našich OPŽL), běží dál. Paradoxně nám COVID možná prospěl v tom, jak jsme všichni, zemědělci i úředníci, museli viditelně „popojet“ v tom,

co vše se dá zařídit elektronicky. Nedostižný sen je v tomto oboru Estonsko, kde i stavební povolení vyřídíte za den! To je budoucnost. I naši zemědělci už vidí, že uspoří čas, když nemusí jet do okresního města a vyřídí vše přes Portál farmáře. Vzpomínám na Uničov a Litovel, které byly během nůkazy v izolaci. Volal mi jeden předseda družstva a říkal: „Ahoj, jak je na druhé straně barikády?“ Teď je to úsměvné, ale pro zúčastněné to bylo psychicky náročné. Musím ale říci, že i v této chvíli se ukázalo „velké srdce“ zemědělců, kteří své výrobky raději rozdali ve svém okolí, než by je vyhazovali do popelnic (třeba Doubravský Dvůr). Vidím, že dnes jsou mladí zahlcení možnostmi, studují, co chtějí, jedou, kam chtějí. Je dobré toho všeho užívat, ale při tom vědět, že to není samozřejmost. COVID nám to teď trochu ukázal. Je to pro generaci našich dětí první konkrétní omezení, abychom si mohli zopakovat, jaké máme hodnoty. Zase se učíme „nažívat“ s nejbližšími.

Pod váš odbor spadají dva kraje a také sedm oddělení přímo u vás na RO. Jak se dá tohle uřídit?

Slavnostní otevření posklizňové linky BEDNAR na Hané

Já bych s dovolením nepoužila slovo uřídit, ale zorganizovat. Je nutné mít nastavená jednotná pravidla pro všechny a také je nezbytná pravidelná komunikace jak s mými vedoucími a referenty, tak i se žadateli pro jejich zpětnou vazbu. S vedoucími se nám

osvědčily pravidelné porady, kde si nastavujeme postupy. Chápu, že chybu udělá jednou každý, ale podruhé stejnou chybu vidím nerada. Území, které spravujeme, je různorodé a krásné. Úrodná Haná, chmelařská oblast, horské louky a pastviny, vinice... Díky Zlínskému kraji, kde mají „trnky“, se tu pálí i slivovice. Nahoře Jeseníky a část Beskyd a dole Bílé Karpaty, velmi specifická oblast. Potřebujeme tedy vždy v dané oblasti specialisty na konkrétní komodity, tím míním úředníky, kontrolory i inspektory. Stejně jako učitel nesmí nikomu nadřizovat, ani si zasednout, tak i my musíme řešit problém, neptat se KDO, ale ptát se CO. Je mi jedno, jestli je to malý zemědělec, zdánlivě bezvýznamný, nebo velký, řeším vše stejně.

Je tu nějaký „svéráz“ typický pro obyvatele těchto dvou krajů?

Náš kraj je opravdu rozmanitý. Přerov, Olomouc, Prostějov, to jsou pro mě Hanáci, rozšafní, oni než se „rozkévó“, tak jim to trochu trvá, ale jsou to dřiči a srdcem zemědělci. A Valaši, ti jsou zase ohniví, rychlí, družní, dobrosrdeční. A nesmím zapomenout ani

na Slovácko, vinice a oblast zalitou sluncem. V neposlední řadě naši zemědělci z jeseníckých hor, kteří se starají o krajinu a hospodaří v drsnějších podmínkách. Díky tomu, že tu jsem tak dlouho, lidi vědí, co ode mě mohou čekat. Vědí o nás všech, že se

vždy snažíme najít řešení. Myslím, že důvěru zemědělců máme. Posuzovat svou práci ale nemůžu, to musí udělat někdo jiný.

Co vás v práci těší a co třeba i štve?

Vždy mě potěší, když je spokojený jak úředník, tak žadatel. Mám radost z poctivých zemědělců. Z toho, když jsou peníze využity účelně a při dodržení daných podmínek. Vážím si všech, kteří se zajímají o své okolí a rozvoj ve své obci. Velmi se mi líbí myšlenka projektu Vesnice roku. Stále, a to celý život, mi vadí lidé, kteří staví svůj osobní prospěch nad prospěch celku, a pokud nevidí možnost zisku, tak prostě nepomůžou nad rámec svých povinností. A je jedno, zda jde o úředníka, zemědělce či někoho jiného. Za klíč ke zlepšení považuji to, že se člověk umí poučit z případných nezdarů a zdokonaľuje se. Jsem ráda, že se mi daří tuto myšlenku předávat i mým spolupracovníkům. Mezi prvními jsme zavedli systém školení počítačové gramotnosti, připravujeme pro referenty setkávání s prezentacemi, vybízíme k účasti na školeních. Zvláště pokud se naskytne nějaká novinka či zjistíme, že tato znalost chybí, reagujeme.

jeme a pracovníky proškolíme. Abych nezapomněla na osobní rovinu, hřeje mě, že syn udělal nedávno bakaláře na Fakultě strojního inženýrství. A vůbec soudržnost celé naší rodiny. Přinášíme si navzájem hodně radosti. A ještě pracovní radost konkrétně u nás na RO: mám tu tým, na který se mohu spolehnout, dobré vedoucí, jsme schopni si navzájem pomáhat, když je třeba. Prostě jsme si sedli. Moc si toho vážím.

Jaký vidíte do budoucna význam SZP v Evropě?

Význam SZP v Evropě bude i nadále nezastupitelný. Nejde pouze o podporu zemědělců, ale i o tvorbu krajiny a životního prostředí. Já vidím jako nezastavitelný vývoj směrem k větší digitalizaci, využití technologií a snad i odpapírování žadatelů a i nás, úředníků. Ovšem, budoucí nastavení je teď v rukou vyjednávačů a zástupců jednotlivých členských států. Všem je také jasné, že najít společnou řeč a konsenzus pro jednotlivé členy bude nesmírně těžké. Svou roli pak určitě nově sehraje nejistota a obavy, které se dotkly během koronavirové krize celé společnosti. Upřímně musím říci, že tento vyjednávací úkol nikomu nezávidím.

Vím, že u vás na regionu hodně pomáháte. Jak to vzniklo?

Původní myšlenka vznikla v souvislosti s chutí alespoň finančně vypomoci rodině našeho kolegy, která se stará o nemocnou dcerku. Pak život přinesl další nepříjemnou událost, která postihla jiného našeho dlouholetého kolegu. A tak jsme se vždy semkli a uvědomili si, že je nutné si občas trochu odepřít z vlastního a pomoci. Při těchto akcích si vždy uvědomím, jaké mám štěstí na kolektiv a jak dokáží být lidé štedří. Snažíme se alespoň jednou do roka, většinou v období Vánoc, uspořádat sbírku na potřebné. Třeba formou darů či něčeho dobrého na zub.

Dokážete si vůbec nějak odpočinout od práce?

Jde to těžko. Ale musela jsem se to naučit. Po operaci kolene jsem si místo klasického kola pořídila elektrokolo. I do té doby jsem

bez motoru jezdila sto kilometrů. A elektrokolo překvapivě nejede samo! Ale dostanete se dál, jste svobodnější. Jen tak po obědě si vyjedete na 60 kilometrů. Otevírá to nové možnosti.

A kromě kola a lyží v zimě také vaření, pečení, ruční práce, zahrádka, kytky. Strčit „ruky do hlíny“ je dobré. Je to důležitý kontakt s tou naší matkou zemí.

Čeho byste se ráda v zemědělském resortu dočkala?

Teď budu mluvit částečně proti důvodu existence SZIF, ale já bych se ráda dočkala toho, aby zemědělci byli schopni hospodařit i bez dotací. Víím, že je to velmi těžké z hlediska udržitelného rozvoje či ochrany životního prostředí. Bylo by krásné, aby všichni hospodařili nejen s ohledem na zisk, ale také s ohledem na budoucí generace. Toto je ovšem spíše nespílitelné přání, ale sen člověk mít může. Menším snem, který může být realizovatelný, pak je zjednodušení pravidel a snížení administrativní a byrokratické zátěže směrem k našim žadatelům. A co se týče toho regionálního pohledu... Přála bych si, abychom ještě víc podporovali, co dobrého dává každý náš region. Už moje stařenka říkala, že je pro nás zdravější doma utržené než dovezené. Na co drahé ovoce, které dozrává na lodích. Máme tu spoustu šikovných výrobců, kteří potřebují podporu a odbyt, aby to v zahraniční konkurenci zvládli. Chtěla bych, abychom si ještě víc vážili toho, co nám naše země dává, a také lidí, kteří to umějí vypěstovat a zpracovat.

Připravila: Lucie Kaletová

Fotografie: K. Mračková, P. Cenker SZIF

OSTRAVSKÁ POBOČKA NZM

Národní
zemědělské
muzeum

Impozantní objekt ostravské pobočky NZM získal svou identitu. Originální a velmi citlivě zapadající do celého komplexu budov Dolní oblasti Vítkovice je tzv. „dvojhalí“ zbrusu nové pobočky Národního zemědělského muzea v Ostravě. Jeden z původních objektů vítkovických železáren, dříve měděná huť a posléze sklad žáruvzdorného materiálu a veronikárna, je nyní ve zcela novém architektonickém pojetí připraven k využití pro účely „Muzea potravin a zemědělských strojů“. Autory architektonického řešení revitalizace obou hal a nové vestavby studijního depozitáře jsou Josef Pleskot a Milan Šraml.

POSUNUTÉ ZAHÁJENÍ

Budova byla koncem dubna 2020 úspěšně zkolaudována a předána do užívání. Cílem bylo co nejdříve zpřístupnit prostory veřejnosti, původní plán byl učinit tak v červenci tohoto roku. Slavnostní zahájení za účasti zástupců hlavních partnerů projektu by mělo s ohledem na probíhající pandemickou krizi proběhnout letos na podzim. V současné době probíhají práce na přípravě a vybavení interiérů všech tří podlaží tak, aby mohly být co nejdříve instalovány první výstavní exponáty.

PŘÍBĚH DVOU HAL

Obě haly vznikly v roce 1926 jako součásti měděné hutě vítkovické průmyslové oblasti. Severní hala sloužila jako sklad sypkých materiálů a v jižní, delší hale bylo umístěno dvanáct

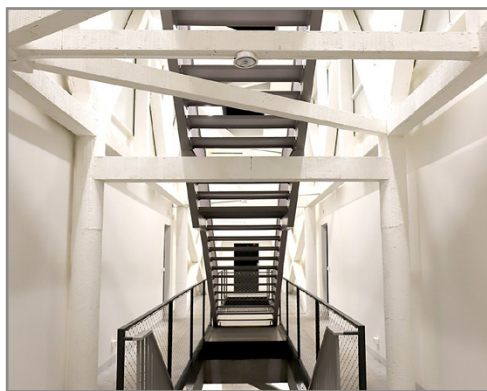
obrovských betonových van pro loužení vypražených kyzových výpalků. Objekty dostaly přímý zásah při bombardování Ostravy na sklonku 2. světové války, ale válečná výroba mědi byla rychle obnovena. Při loužárně byl zbudován také protiletectký kryt. V 60. letech 20. století přestala měděná huť plnit svou ekonomickou funkci v rámci vítkovické průmyslové výroby a areál byl transformován pro aktuálnější potřeby, z loužárny

se stává veronikárna, hala, ve které se opravují veroniky, pojezdové mísiče feromanganu. Po ukončení výroby v dolní oblasti se z hal stávají definitivně skladové prostory, které jsou později určeny k demolici. Severní, skladová hala ožívá vždy jednou za rok, kdy se z ní během festivalu

Colours of Ostrava stává Radegast Pub. Zpátky život halám vdechnul až projekt architekta Josefa Pleskota a inženýra Milana Šramla, kteří propojili obě haly velkorysou vestavbou a v proluce mezi halami nechali vztyčit třetí halu, která komplex budov pomyslně korunuje.

HISTORICKÉ A DYNAMICKÉ EXPOZICE

Návštěvníci si budou moci prohlédnout otevřené studijní de-

pozitáře historické zemědělské techniky a interaktivní expozice zaměřené na regionální a české potraviny. Dynamická expozice potravinářství by měla být prezentována ucelenou formou, nepůjde pouze o prezentaci kvalitních potravin, ale pozornost návštěvníků bude směřována rovněž na jejich složení, rozmanitost, technologie zpracování a další souvislosti. První sezónu bude zahajovat velký výstavní projekt 50 let pivovaru Radegast v Nošovicích, který vůbec poprvé představí historii této regionální potravinářské značky.

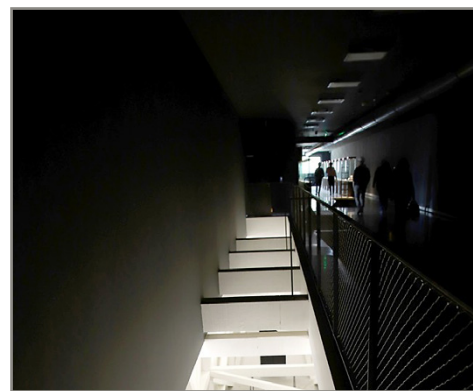
UNIKÁTNÍ EXPONÁTY

Hlavním cílem projektu je zlepšení podmínek pro uchovávání, prezentaci a zabezpečení sbírkových fondů Národního zemědělského muzea. Jedná se zejména o podsbírký: Doprava a zdroje energie, Rostlinná výroba II, Potravinářská výroba, Lesnictví a Fotoarchiv. Velká část sbírkových předmětů, především zemědělská technika, bude převezena z doposud nevyhovujících prostor pobočky Národního zemědělského muzea v Čáslavi. Unikátní historické kusy budou v novém prostředí

prezentovány v kontrastu s vybranými moderními zemědělskými stroji současnosti.

MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI SE SZIF

Pro vznik a realizaci projektu je velmi důležitá spolupráce s partnery. Jedním z nich je i Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). Podepsání memoranda o vzájemné spolupráci zahájilo jednání zástupců obou státních institucí už v minulém roce. Obě strany mají společný zájem o zpřístupnění a popularizaci témat se zaměřením na zemědělství, rozvoj venkova a výroby potravin i s možností zasazení do historického kontextu.

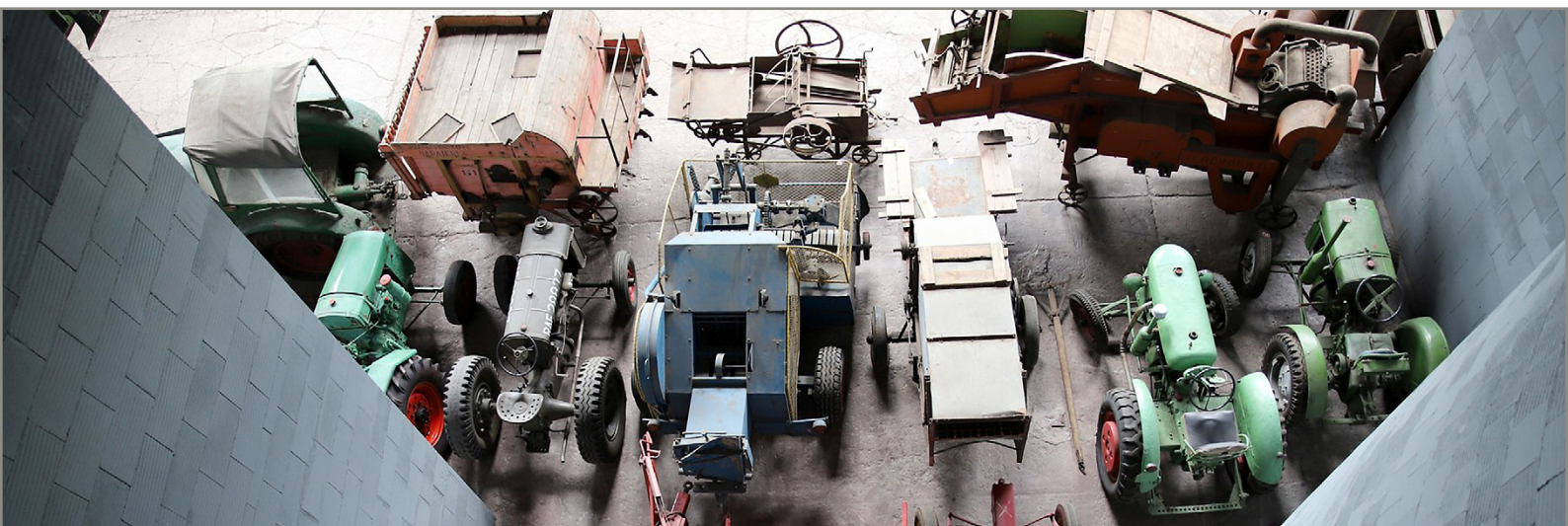
i SZIF možnost prezentovat se ve vstupních prostorách kontaktní zóny. Nabízí se široká škála možností spolupráce s Celostátní sítí pro venkov (CSV), která by zde letos na podzim ráda zorganizovala tradiční setkání partnerů CSV

V současnosti hledají cesty oboustranné spolupráce. Jedná se především o konzultace a odbornou pomoc s přípravou expozic v depozitáři potravin a galerii českých potravin, možnosti spolupráce při využití edukačního centra regionálních potravin. Jako jeden z hlavních partnerů projektu bude mít

Moravskoslezského kraje. Věříme, že se připravovaný projekt ostravského Muzea potravin a zemědělských strojů podaří jeho realizátorům dotáhnout do úspěšného konce a naplní očekávání většiny návštěvníků.

**Připravila Vanda Myšáková (SZIF)
dle podkladů od ředitele ostravské
pobočky NZM Ivana Bergera.**

VĚTRNÁ EROZE

Další část série věnované degradaci půdy je zaměřena na větrnou erozi, která působí v podmínkách České republiky nemalé škody v různých oblastech života celé společnosti. Ochrana půdy je důležitým prvkem Společné zemědělské politiky, proto každý příjemce zemědělských dotací z přímých plateb a některých dalších podpor musí povinně dodržovat standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES).

Tyto standardy stanovují způsoby hospodaření tak, aby byla zachována kvalita půdy a minimální úroveň péče a ochrany vody. Zajišťují, aby zemědělské hospodaření bylo ve shodě s ochranou životního prostředí. Okruh půdy pokrývají standardy DZES 4, DZES 5, DZES 6 a DZES 7d. V případě, že žadatel o podpory kdykoli v průběhu daného roku tyto podmínky nedodrží, může mu být snížena nebo v krajním případě neposkytnuta výplata vybraných podpor.

CO JE TO

Zjednodušeně řečeno je větrná eroze děj, při kterém dochází vlivem větru k odnosu částic půdy z povrchu pozemku a k jejich usazování jinde. Tento pohyb může mít různou podobu, od aerosolu, kdy se nejmenější částice vznášejí ve vzduchu a mohou vyvolávat i prašné bouře, přes přenos hmotnějších zrn skokem, až po sunutí hrubších částic po povrchu. Jde o přírodní proces, avšak příčinou erozních událostí mohou být i polní práce prováděné za suchého období. Tehdy může docházet k uvolňování

*Zavátí komunikace u Nového Přerova
(foto: VÚMOP a SPÚ Břeclav, jaro 2009)*

půdních částic i za povětrnostních podmínek, které by jinak větrnou erozi nezpůsobily.

PŘÍČINY A NÁSLEDKY

Větrnou erozi ovlivňují zejména jednak meteorologické faktory (rychlost a směr větru, četnost jeho výskytu a doba působení, množství atmosférických srážek, teplota), jednak charakter půdy (struktura, velikost částic, vlhkost, drsnost povrchu). Příčinou větrné eroze půdy je obvykle nadměrná velikost pozemku s jedním druhem plodiny, spojená s absencí větrolamů. Velký vliv může mít i chybějící vegetační pokryv. Důsledkem je především ztráta

ornice, poškození fyzikálních a chemických vlastností půdy a snížení úrodnosti. Kromě různých a nemalých ekonomických škod může mít větrná eroze zásadní vliv také na zdraví obyvatelstva. Překročení imisních limitů koncentrace polévatého prachu má krátkodobě, ale zejména dlouhodobě velmi negativní dopad na zdraví.

ŘEŠENÍ

V České republice představuje větrná eroze vážný problém a ohrožuje především oblasti s nejúrodnějšími půdami, Polabí a jižní Moravu. Podle dat z nedávné doby je takto ohroženo přes 18% zemědělské půdy, od půd mírně ohrožených až po ty nejohroženější. Aby se větrná eroze omezila je nutno hlavně snížit vliv větru na pozemek, stabilizovat půdu a chránit její povrch. K tomu slouží opatření organizační (např. výběr plodin, tvar pozemku), agrotechnická (použití organických hnojiv, ochranné obdělávání půdy atp.) a technická (větrolamy, přenosné zábrany).

**Z podkladů MZe a VÚMOP
připravil Petr Cenker**

KVALITNÍ POTRAVINY

Pojďme si ještě užívat léta a jeden druhého. Co se k tomu hodí lépe než grilovačka? Soutěž o Regionální potravinu finišuje, startuje reklamní komunikace značek kvality se spotřebiteli, září bude měsícem biopotravin a v televizi se opět objeví naše hvězda.

GRILOVANÝ SIVEN NA ROZMARÝNU

Toto léto přeje rybám. O jejich výživové hodnotě jsme si již minule podrobně psali. V podstatě pro sebe nemůžete udělat nic lepšího než si dát obden rybkou. Siven americký k nám byl poprvé dovezen v roce 1883. Pro jeho kvalitní maso je chován uměle ve speciálních zařízeních. Má jedinečnou chuť nejen grilovaný, upečený nebo uzený, ale můžete ho také smažit, dusit i vařit. S bylinkami a zeleninou si báječně rozumí. Počet koupených ryb se bude samozřejmě řídit velikostí party, kterou čekáte na grilování. Rybky si omyjte, osušte a osolte. Nasekejte pár větévek rozmarýnu a promíchejte ho se čtyřmi utřenými stroužky česneku. Tuto voňavou směs zamíchejte do deci (či více) olivového oleje. Ryby nechte

v tomto nálevu asi deset minut poležet, poté se mohou grilovat asi 5 minut z každé strany na rozpáleném grilu. Do zeleninové směsi jsou vhodné cukety, žluté papriky, červená cibulka, jarní cibulka a žampiony. To vše na větší kousky a pomíchané s dýňovým olejem, pepřem, solí a sušeným česnekem. I zde vytvoří dokonalý chuťový akcent snítkou rozmarýnu. Zeleninu, ryby i bylinky můžete dostat v perfektní kvalitě na farmářských trzích

nebo v prodejnách, zárukou chuti je vždy některá ze značek KLASA, Regionální potravina či Bio. S nimi vám bude léto chutnat!

REGIONÁLNÍ POTRAVINA VRCHOLÍ

V minulém čísle Newsletteru SZIF jsme informovali, že oblíbená soutěž o Regionální potravinu se nenechala převálcovat ztíženou situací s koronavirem a původně plánované termíny byly jen přesunuty. Jedenáctý ročník tedy právě finišuje. Hodnotitelská komise zasedla již téměř ve všech krajích, poslední hodnocení probíhá 25. 8. v Ústeckém kraji. Poté už budete moci [vyhledat](#) všechny letošní vítěze.

DRŽME PALCE VELETRHŮM

Pokud bude situace z hlediska bezpečnosti zdraví příznivá, předvedou se značky kvalitních potravin, které administruje SZIF, opět na veletrzích. Zpravidla mohou návštěvníci jak ochutnat, tak i zakoupit kvalit-

LETOŠNÍ JEDNOTNÁ ŽÁDOST

SZIF přijal letos žádosti od 30 324 žadatelů. Na finanční podporu v rámci Jednotné žádosti je vyčleněna částka ve výši téměř 32 miliard korun. Lhůta byla v letošním roce o měsíc prodloužena vzhledem k pandemii COVID-19. Podpora v rámci Jednotné žádosti je určena na přímé platby, plošné platby v rámci Programu rozvoje venkova a na platby na zvířata (Dobré životní podmínky zvířat). Zálohu ve výši 70 % na nejrozšířenější zemědělskou dotaci – Jednotnou platbu na plochu (SAPS) začne SZIF vyplácet v listopadu 2020.

NOVÉ ZNAČKY KLASA

14. 7. informoval Fond veřejnost, že prestižní ocenění kvalitních potravin, značku KLASA získalo dalších 22 výrobků od jedenácti producentů. V současné době může tuto značku kvality používat na obalech 932 produktů od 232 českých a moravských výrobců.

ZACHRAŇ JÍDLA

Občanská iniciativa **Zachraň jídlo** rozšiřuje pole působnosti, a tak předává paběrkování ve středních Čechách aktivním dobrovolníkům. Zaměří se více na zjednodušení podmínek, za kterých mohou restaurace a jídelny darovat hotová jídla potřebným, aby čerstvé jídlo neskončilo večer v kontejneru. Paběrkování nyní sledujte na stránkách [DobroPolníci](#).

ZELENÁ ZPRÁVA

V roce 2019 postiženém suchem byly výnosy plodin meziročně přesto vyšší než o rok dříve. Podle předběžných údajů Souhrnného zemědělského účtu za rok 2019 dosáhlo zemědělství nejvyšší hodnotu zemědělské produkce za posledních pět let, 140,3 mld. korun v základních běžných cenách. Uvádí to Zpráva o stavu zemědělství za rok 2019, kterou schválila vláda 27. 7.

ní výrobky, které si oni i jejich blízcí oblíbili. Jedním z těchto veletrhů má být tradiční Zahrada Čech na litoměřickém výstavišti od 11. do 19. září. Také letos je tato výstava zařazena do projektu Rodinné stříbro Ústeckého kraje. V plánu je následně podzimní běh Flory Olomouc od 1. do 4. října a podzimní Zemědělec v Lysé nad Labem od 8. do 11. října 2020. Držme veletrhům a zároveň nám všem palce!

ZÁŘÍ – MĚSÍC BIOPOTRAVIN

Zúčastněte se dle své chuti měsíce biopotravin. Mezi milovníky kvalitních potravin jsou čím dál více oblíbené a vyhledávané. 1. září se také bude vyhlašovat Česká biopotravina roku, která významně obohatí „rodinu“ kvalitních potravin.

NAŠE TELEVIZNÍ HVĚZDA

No ano, myslíme opět Regionální potravinu, která bude účinkovat v osmé řadě oblíbeného pořadu Herbář 18. října. A protože Newsletter SZIF vychází ob měsíc, informujeme vás raději již nyní. Nepropáste další hvězdnou úlohu „Regionálky“ v České televizi.

VELKÁ REKLAMNÍ UDÁLOST

Po celé České republice nyní startují reklamní akce POS materiálů kvalitních potravin (Point of Sale, tedy v místě prodeje), a to nejdříve v řetězcích COOP (306 prodejen) a Albert (55 hypermarketů a 107 supermarketů). Komunikace se spotřebiteli probíhá nejen v konkrétních prodejních formách regálových lišt a větších formátů s vyobrazením Klasáčka, ale také v onlinu řetězce Albert. KLASA, Regionální potravina a Bio o sobě dají zase důkladně vědět.

BRAMBORY JAKO PŘÍLOHA

Proč má někdy bramborová kaše dokonalou konzistenci a jindy máte pocit, že to zkrátka není ono? Jak to, že jsou přílohové brambory příliš moučnaté, místo aby se vám rozplývaly na jazyku jako máslo? Nejspíše jste použili varný typ brambor, který se zrovna nehodí na zpracování daným způsobem. Jak tedy na to? Podle užití konzumních brambor v kuchyni vybíráme vhodné

odrůdy. Protože jich u nás ovšem pěstujeme více než 200, poslouží nám dělení na tři varné typy – A, B a C. Každý z nich se hodí na něco trochu jiného.

Varný typ A (zelené značení) – vhodné především na salát. Nerozvářejí se a jejich dužnina je pevná a (středně) jemná. Mohou být lehce moučnaté. Vařte je ideálně ve slupce.

Varný typ B (červené značení) – využíváme je hlavně jako přílohu. Dužnina je průměrně pevná a lehce moučnatá.

Varný typ C (modré značení) – ideální do bramborové kaše, do těsta na knedlíky a na bramboráky. Mají tendenci se rozvařit a obsahují vyšší procento škrobu.

INTERSUCHO

Letošní počasí je deštivější než v minulých třech letech, což nám napomáhá v boji se suchem. Republika se v principu rozdělila na suché Čechy a vlhkou Moravu. Do konce srpna je 50 až 90% pravděpodobnost na dosažení normálního či vyššího nasycení půdního profilu na Vysočině, v Jihomoravském kraji či Jeseníkách. Krušnohoří, Poohří, okolí Prahy, Plzeňsko, Krkonoše však takto příznivou prognózu nemají.

INFO Z INFOLINKY

Dne 8. 7. 2020 vyšla výzva a Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty PRV na období 2014–2020 (dále jen „Pravidla“), pro 11. kolo příjmu žádostí. Informace [ZDE](#). Harmonogram příjmu žádostí na Národní dotace a dokládání podkladů prokazující nárok na dotaci pro rok 2020 naleznete [ZDE](#). Podání Monitorovacích zpráv za rok 2019 (pro všechny operace) je posunuto na 18. 9. 2020. [VIZ](#) odkaz.

NÁŠUP Z INFOLINKY

Včas připomínáme důležitý detail k Jednotné žádosti – chová-li žadatel v kontrolním období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 a od 1. 6. 2020 do 30. 9. 2020 koně, je povinen podat Fondu do 31. října 2020 Deklaraci chovu koní. Týká se ANC, PPO, AEKO, EZ. Deklarace chovu koní je podávána výhradně v elektronické podobě.

SKLIZEŇ 2020

V 34. týdnu sklizeň základních obilovin a řepky významně pokročila. V současnosti je k datu 24. 8. sklizeno v ČR 91,1% ploch základních obilovin a sklizeň se blíží k závěru. K uvedenému datu zbývá sklídit 110 778 ha (8,9%) ploch základních obilovin. Ke dni 24. 8. je sklizeno 6 910,6 tis. tun obilovin s průměrným výnosem 6,06 t/ha a 1 244,0 tis. tun řepky s průměrným výnosem 3,42 t/ha.

Johoho, ať žijí
retenční nádrže!

Agrofóry

ČERVENÁ ZÓNA

Ministerstvo zemědělství upravilo tzv. červenou zónu, pro kterou platí mimořádná opatření k řešení kalamitní situace v lesích. Jde o území, které je kůrovcem zasaženo mimořádně silně nebo je bezprostředně ohrožené. V červené zóně mohou majitelé lesů upustit od některých opatření, aby měli kapacity na zpracování a asanaci napadeného dříví. „*Sucho a kůrvec mají dopad na krajinu, les i vlastníky, přesto se dají považovat také za příležitost pro urychlení změny druhové skladby ve prospěch lesů smíšených s vyšším zastoupením listnáčů, přírodě bližších a odolnějších proti výkyvům počasí a změnám klimatu.*“ uvedl ministr Toman. Aktuální opatření naleznete [ZDE](#).

VÝSTAVA

V HLUBOKÉ n. VLTAVOU

Úchvatné obrazy ze života ptactva vytváří digitálními technologiemi malířka Martina Nacházelová. Najdete je v Národním zemědělském muzeu Ohrada v Hluboké nad Vltavou od 1. srpna do 31. října 2020.

NÁRODNÍ SÍŤ MAS

V občasníku Národní síť Místních akčních skupin lze využít odkaz na zajímavou interaktivní webovou mapu nazvanou [Regiony Sobě](#).

Zájemci zde naleznou to nejlepší, co venkov nabízí od restaurací, malých pivovarů, až po truhláře nebo místní farmy. Jde o vítanou pomůcku nejen pro zákazníky z regionu, ale i pro turisty. Více informací naleznete [ZDE](#).